

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 133.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 15. junija 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Poslanec celjskih renegatov.

Našim bralcem je znano, kako se je sedanjemu poslancu nemške mestne skupine (celjske) Hansu Vošnjaku v slovenskih, a tudi nekaterih neodvisnih nemških listih n. pr. v „Arbeiterwille“ očitalo,

1. da je bil nekdanji član Mozirskega sokola,

2. da je nosil sokolsko obleko,

3. in da je vihrala raz hišo njegovega očeta slovenska trobojnica.

Glasila naših spodnještajerskih Nemcev, kakor „Deutsche Wacht“, „Marburger Zeitung“, „Grazer Tagespost“, so vse to takoj skušala utajiti, ker bi bil sicer — ako je to res — Vošnjak kot poslanec morda vendar nemogoč. „Deutsche Wacht“ je učitelja na meščanski šoli Aistricha razvpila kot izdajalca, hujskala, da mora biti izključen iz vseh društev, da se ga mora izogniti vsak pravi nemški Celjan samo, ker se je javno upal imenovati Vošnjaka „uskoka“, ki je postal iz prejšnjega Slovenca Nemec.

Po naših natančnih poizvedbah lahko danes sledeče objavimo:

Meseca septembra leta 1882 se je ustanovila šoštanjka čitalnica. K otvoritveni slavnosti se je povabil tudi „Mozirski sokol“.

Šoštanski krojač V. napravil je takrat sedanjemu poslancu Hansu Vošnjaku sokolsko obleko ter je šel ta z drugimi tržani Sokolu prikorakajočemu izven trga 10 minut nasproti; ko je ta prišel, je stopil Vošnjak v vrsto in je korakal skozi trg na slavnostni prostor. Raz hišo njegovega očeta je vihrala narodna trobojnica.

Dal se je vpisati še isti dan kot član čitalnice ter plačal vstopnino.

Plačal je kot član mozirskega Sokola še leta 1886 letnino 2 K ter je ta denar izročil še živi priči Ivanu K.

Imena prič, ki vse to lahko vsak čas pod prisego potrdijo, so uredništvu znana.

To je od začetka do konca gola resnica.

Ako ima g. Woschnagg pogum to zanikati, naj nas toži.

Želeti bi bilo, da ponatisnejo vsi slovenski časopisi to objavo; naj svet izve, kakšno je naše spodnještajersko nemštvo.

Vinarska zadruga v Celju in „kmečka“ zveza.

Zadnjo zimo se je ustanovila v Celju vinarska zadruga, ki naj spravi v denar spodnještajerska vina. Lanska nenavadno obilna vinska letina je povzročila tako nizke cene, ki niso krile niti pridelovalnih stroškov. Po posameznih krajih je prišlo celo tako daleč, da kmetje za vina sploh niso mogli dobiti kupcev, niti za najnižjo ceno ne. Bil je to za naše vinorejce sila usodepoln položaj. Torej obila letina je bila kriva. Tako so trdili posamezniki in tako si drznelo lagati duhovniki še danes. In sicer lažejo name noma, kajti ti čedni kmečki prijatelji se prav dobro zavedajo svoje krivde, samo priznati je nočejo, ker vedo, da bi jim potem pač vsi kmetje obrnili hrbet.

Vkljub temu, da je bil naš lanski vinski pridelek nenavadno obilen, bi se vendar dalo prodati vsa naša vina, ako nam ne bi delala tako hude konkurence hrvaška in ogrska vina. Vsak otrok namreč ve, da skoraj vsi večji spodnještajerski vinotržci kupujejo tuja, ogrska in hrvaška vina, ki so bolj slaba, kakor naša. Ta vina pa prodajajo potem pod imenom dobrih štajerskih vin krčmarjem po Savinski in Dravski dolini, po Koroškem, po Srednjem in in Zgornjem Štajerskem in po drugih krajih, kjer ljudstvo zahteva spodnještajerska vina. Vinski trgovci nam napravijo s tem dvojno škodo. Prvič se naša vina ne prodajo, drugič pridejo naša vina v slabo ime, ker prodajajo vinotržci po svetu slaba ogrska vina pod imenom naših dobrih vin. Ako bi bila meja proti Ogrski zaprta, bi na naše vinorejce nikdar ne bila prišla taka nesreča, kakor zadnje jesen. In da meja za uvoz ni zaprta, tega so krivi duhovniški poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec, Roškar in Pišek, ki so bili v državnem zboru vsi za to, da

naj še naprej prodajajo ogrski židje svoja slaba vina po naših krajih in če pri tem vsi naši vinorejci tudi gladu pomrjejo. Sploh vsi klerikalni poslanci so bili za to. Kaj so za to dobili od ogrskih židov, tega ne vemo. Pa da ti malharji zastoj ne storijo ničesar, to je gotovo. Torej, jasno je, da so poslanci takozvane „kmečke“, pravzaprav duhovniške zveze v veliki meri povzročili lansko nesrečo naših vinorejcev!

Razni ugledni vinorejci brežiškega okraja, kakor Malus, Pečnik, Janežič, Kunej i. dr. so spoznali, da se da pomagati našim kmetom le na ta način, ako si ustanovijo zadrugo za prodajo pristnega spodnještajerskega vina. Ustanovili so tako zadrugo s pomočjo „Zadrugne Zveze“ v Celju. Zadruga si je najela kleti v Sokolskem domu v Gaberjih pri Celju, nabavila si je potrebno posodo in drugo kletarsko opravilo ter je nastavila izvežbanega kletarja, ki je bil v takih službah že 12 let. Nato je takoj začela kupovati vina in je kupila doslej 1200 hl vina od raznih spodnještajerskih vinorejcev. Pridobila si je tudi že lepo število odjemalcev v Celju, v bližini Celja, v Savinski dolini in na Koroškem. Zadruga je sedaj urejena in bo lahko z vsemi močmi delala na to, da si pridobi še prav mnogo trdnih odjemalcev. Stopila je tudi že v pogajanja z „Zvezo slovenskih zadrug“ v Ljubljani, da bode obe skupaj začeli spravljati štajerska in kranjska vina v razne bolj oddaljene dežele.

Zadruga vsega tega, kar je stalo ogromno dela, ki so ga opravljali ravno ti preklicani Celjani, ni trobila v svet, kakor delajo to klerikalci, temveč je tiho in vstrajno delala naprej. Ko je torej že bila popolnoma urejena, je prosila za državno podporo. Država da podpore vsakemu najneznatnejšemu nemškemu in klerikalnemu podjetju, zato je bila vinarska zadruga v Celju popolnoma upravičena zahtevati tudi podporo, saj hoče pomagati spodnještajerskim vinorejcem iz najhujše nesreče, ki jih je zadnja leta mogla doleteti. Sestavila se je torej prošnja za podporo in brezobrestno

posojilo. Zadruga je naprosila poslance Robleka in dr. Benkoviča, da naj to prošnjo v ministerstvu podpirata. Torej prosila je tudi dr. Benkoviča, ker stojimo Celjani na stališču, da moramo delati na gospodarskem polju vsi skupno, kajti vsled lanske nezgode trpita oba enako, napreden in klerikalni kmet. Posl. Roblek se je trudil, da bi kaj dosegel. Kako pa se je trudil dr. Benkovič, o tem bomo govorili v državnem zboru. Tisočkrat nam je žal, da se je naprosilo tega človeka, da naj podpira prošnjo vinarske zadrugne. Kajti ako bi se zadruga ne bila obrnila na njega, bi danes že imela naprošeno podporo. Mesto podpore je prišel odgovor, v katerem se pove približno sledeče:

Pri prošnji manjkajo pravila zadrugne, manjka seznam članov, manjka proračun i. dr., same zahteve, katerim se takoj lahko ugotovi. Ko bodo naprednjaki enkrat tako izurjeni v pridobivanju državnih podpor kakor so klerikalci, bodo vse to zadeli. Ministerstvo se nadalje čudi, da je lastna glavica nizka. Tista mora baje 30% osnovnih stroškov znašati, ako se hoče podporo zahtevati. To je čisto navadna neumnost, kajti vinarska zadruga si ni postavila lastnih klet, temveč je klet najela. Ministerstvo pravi tudi, da „je sumljiv namen, lastne kupčije delati, kar pomeni za zadrugo velik riziko“. Iz tega stavka se spozna, da se naj da dotični uradnik v ministerstvu, ki je ta odlok po navodilih nekega klerikalnega slovenskega državnega poslanca zmazal, kar penzionirati, ker ne razume o stvari popolnoma ničesar, sicer bi ne trdil takih kozlarij.

Predno je vinarska zadruga začela poslovati, so šli tri njeni zastopniki in sicer g. Benjamin Kunej, predsednik vinarske zadrugne, g. Jošt, ravnatelj „Zadrugne Zveze v Celju“ in g. Miloš Stibler zadrugni pot. učitelj v Celju, v Gradec k Zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem. Ta zveza se peča že mnoga leta s prodajo vin. In gospodje v Gradcu, ki imajo v zadrugni prodaji vin več izkušenj, kakor vsi „kmečki“ prijatelji krog „Slov. Gospodarja“ z značajmi Pušenjakom, Benkovičem in Vrstovškom

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

76

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

Že se zgrinjajo nad nami ti sovražniki resnice in pogubniki češke zemlje. Zatorej upajte v Boga in bodite pripravljeni. Drži se vsak svoje bojne vrste in pazite na svoje poveljnice. Gospod Bog naj nam da moč!

„Zmagamo ali umremo!“ se je razleglo po taboru in zopet je zadonela gromovita pesem: „Kdož jste božji bojovniki...“

Prav ko je bojovito donela poslednja vrstica:

A s tim vesele zkfiknēte,
řkouc: Na nē! hrr na nē!
brañ svou rukama chutnejte
Bůh nař Pan! zkfiknēte,
bīte, zabīte!
Žādñeho neživte!

(In s tem veselo kriknite
rekoč: Na nje! hrr na nje!
orožje svoje zgrabite
Bog nař Gospod! kriknite,
bijte, ubijte
živega nobenega ne pustite!)

se je vmeřal v njo divji krik in tresoči glas trobent na vzhodni strani, kjer je miřenska konjica po polořnem pobočju dirjala in ki se je sedaj z naskokom zagnala na stavbo stoječo na tej strani.

Taboriti niso pričakovali tako naglega in močnega napada od te strani;

mislili so, da sovražniki prej goro obidejo in da uderejo na tabor od juga ali hkrati na nekoliko straneh. Nenadni, silni sunek napadalcev je zmeřal zato neštevilne branitelje stavbe, tako da je začela večina njih, zmedena in zastrařena z groznim krikom Miřnjanov, z bliskavico dolgih kopij in z deřjem puřic, bežati in sovražnik je takoj s prvim naskokom dobil ne le vinogradiški stolp pri stavbi, ampak se je polastil tudi jarka. Že so lezle prve njegove vrste, stopivši raz konje, z zmagovalnim rikom gori na obzidje stavbe, kjer je ostala le skromna peřčica taboritov z dvema ženama in z eno mladenko. Ti so metali, ker niso imeli strelnega orožja, na napadalce le kamenje iz stavbe in iz obzidja in so se junařko branili; zlasti se je od-

likovala neka žena visoke postave, razpuřčenih in okoli zagorelega vratu viharajočih, črnih las, ki je stala na zidovju stavbe, dvigala kakor titanka z razgaljenima, miřčastima rokama velike kamne nad glavo in jih besno metala na pritiskajoče Miřnjane. Ostali brambovci sř se že umikali, toda ona je zaklicala z močnim glasom: „Pred Antikristom se ne sme veren kristjan umakniti!“ in ker že ni imela pri roki kamenja, se je z golima rokama spustila v borbo z oboroženim telebanom, ki je ravnokar zlezal na obzidje — v tem pa se je zaril v njene grudi meč nekega drugega Miřnjana — junakinja je padla in v padcu je podrla tudi svojega nasprotnika doli med razljučene napadalce.

Dalje prih.

vred, so najbolj povdarjali to, da se naj vinarska zadruga nikar ne spusti v samo posredovanje, da bi torej samo poiskala kupce in tistim povedala, pri katerem vinorejcu se dobi vino. Tega naj zadruga ne stori, so svetovali gospodje v Gradcu, ker se to pri vinu še nikjer ni obneslo. V Gradcu so nekoč poskušali, pa tudi ni šlo. Zadruga naj vino kupi in sama zopet proda. Tako so poučili našo zadrugo v Gradcu. Predno je zadruga še imela kaj vina, so že prišla naročila iz Koroške. Zadruga je tista naročila poslala nekaterim vinorejcem, da jih naj izvršijo. Izvršili so jih, toda kako. Poslali so vina, ki so bila tako slaba, da jih naročniki niso hoteli in tudi niso mogli sprejeti! Tu imate sedaj, vi, ki ste pisali tisti neumen odlok, dokaz, kako modre so vaše besede. Iz tega sledi torej, da ima vinarska zadruga popolnoma prav, da hoče vse kar proda, prodati skozi lastno klet.

(Konec prih.)

Politična kronika.

o Seja parlamenta dne 14. t. m. Poljedelski minister Bráf odgovarja na interpelacijo posl. Kirchmayerja in dr. o loviških nadvojvode Franca Ferdinanda v št. vidskem in volšperskem okraju na Koroškem. Minister pravi, da ni res, da bi se bil napravil plot omejujoč ta lovišča na erarske troške. Pašo na teh loviščih so bili prepovedali na temelju ukrepa državnih gozdarskih uradov, to prepoved so pa tudi že zopet preklicali. Nadalje je vodstvo nadvojvodskih lovišč dalo dovoljenje, da se sme v dobi od julija 1908 do febr. 1909 postreljati na tem lovišču vse srne in srnjake brez ozira na starost in spol divjačine, ker se je bilo te divjačine v resnici že toliko zaredilo, da je bila poljedelstvu na škodo. S tem je ustrezno zahtevi interpelantov.

Okrožno sodišče v Gorici zahteva, naj se izroči poslanca dr. Gregorčiča, proti kateremu je naperjena tožba zaradi žaljenja časti. Nato se nadaljuje prvo čitanje vladnega finančnega načrta. Posl. Kraus (nem. rad.) pravi, da je pač vsakemu znano, da ta finančni načrt nima namena sanirati deželne finance, temveč okrepiti državne finance. Deželam se nekaj nakaže, da se jim olajša trpko pilulo. Govornik graja vlado, da ni obdala penečih vin, z davkom na pivo se nalaga delajočim slojem veliko breme, škodi se pa tudi poljedelstvu, ker bo hmeljarstvo vsled zmanjšanja produkcije piva silno trpelo. Posl. Hruban (češki kler.) pravi, da treba ustvariti nov pravičnejši finančni načrt, za katerega se bode dobila tudi parlamentarna večina. Čehi so pripravljeni, dati državi, kar ji gre, zahtevajo pa tudi, da tudi država njim da, do česar imajo pravico. Posl. Budig (kršč. soc.) zahteva splošno razoroženje ter se obrača proti temu, da bi se večalo državne dohodke s povišanjem davka na pivo in žganje ter s povišanjem osebnih in tovornih tarifov na železnica posebej s povišanjem tarifov za prevažanje premoga. Tudi ta kršč. socijalec meni, da bi bilo bolje bogataše bolj obdačiti in jemati denar od onih, ki ga imajo. Poslanec Levicki (Rusin) pravi, da so Rusini postavili junktim med saniranjem deželnih financ in finančnim načrtom. Zahteva za Galicijo pravično volilno reformo, potem bode šele mogoče urediti deželne finance. Predloženi vladni fin. načrt ne odgovarja potrebam naroda in je nesprejemljiv. Posl. Urban (nem. n. pr.) kritikuje ves fin. načrt, ki ni drugega kot zmes raznih finančnih načrtov, ki ne stojijo med seboj v nikaki organični zvezi. Govori se o saniranju deželnih financ, čeprav vsak

predobro ve, da se na temelju takega finančnega načrta nikakor ne da rešiti ta problem. Obrača se proti zvišanju davka na pivo ter opisuje pogubne posledice povišanja tega davka, povišanja tovornih tarif na železnica in povišanja carine na uvoz piva na Nemčkem na pivovarstvo in hmeljarstvo v Avstriji. Odklanja povišanje davka na žganje ter pravi, da je nepošteno izdajati gesla, kakor je to, da se hoče povišati davek na žganje, ker je žganje pitje škodljivo zdravju prebivalstva. Govornik pravi, da se s takimi davčnimi sistemi ne bo doseglo nikakih uspehov v zdravstvenem in moralnem obziru ter priporoča državni monopol na žganje po nemškem vzoru. Govorilo je še več govornikov, med njimi tudi dr. Žitnik.

V jutrišnji seji bodeta izvoljena glavna govornika.

o V seji klubovih predsednikov se je razpravljalo o načinu, kako naj se izvede proračunska debata. Šele zvečer je prišlo do zaključka. Proračunska debata začne 15. t. m. ter bode končana v 10 dneh. Vsega skupaj bo 5 debat. Vsakemu govorniku je odmerjenih 9 minut. Čas, ki ga bodo zavzeli govori ministrov, se odtrga govornikom vladne večine. Glasovalo se bode le po dnevno.

o Glavni poročevalec o proračunu je dr. Steinwender. V svojem poročilu pravi, da je deficit v predloženem proračunu samo prikrit, ker so prejemi zaračunjeni previsoko, izdatki pa prenizko in je vsled tega saniranje drž. financ nujno potrebno.

o Italjansko vseučilišče. Ako pride vprašanje o italjanski pravni fakulteti še pred počitnicami na dnevni red, bo to vprašanje v smislu italjanske zahteve rešeno in dobe Italjani svojo visoko šolo v Trstu. — Razporeženje v strankah je tako, da bode glasovala večina za Italjane.

o Ogrska kriza. Zdi se, da je koalicija razbita. Stranka neodvisnosti izjavlja, da je solidaritete sklenjene med strankami na temelju pakta s krono konec. V stranki neodvisnosti sami pa se razvija razkol med Kossuthovci in Justhovci dalje. Wekerle in Andrassy sta prepričana, da treba krizo takoj rešiti in ne odlagati rešitve do jeseni. Ta dva ministra sta proti razdelitvi banke; ako Kossuth vstaja na zahtevi stranke neodvisnosti, pojdejo njih pota narazen. Računa se tudi z možnostjo izvenparlamentarnega ministerstva.

o Turčija. Mladoturška vlada je trdno sklenila z vso odločnostjo in če treba z orožjem v roki braniti suvereniteto Turčije nad Kreto. Kakor hitro bodo čete obrambnih sil zapustile Kreto, proglasi Turčija sicer avtonomijo Krete, da izvoliti na kretske veliki skupščini poglavarja, ne bo pa trpela nikakega vmešavanja Grške v kretske razmere. Ako bi Grško pokazalo, da hoče Kreto anektirati, prekorajijo turške čete, katerih je že 30 tisoč zbranih ob tesalski meji, državno granico; vojna mornarica pa, ki čaka pri Knežjih otokih povelja, začne svoje operacije proti grški floti. Turčija upa, da bodo velesile ostale nevtralne in da bode, ako pride do tega, z Grško kmalu gotova. Mladoturki upajo na to in imajo že zelo veliko potrebo dvigniti svoj vojaški renomé, kajti ustaško gibanje v Albaniji in nezadovoljnost v azijskih provincih postaja novemu režimu čedalje bolj nevarna. Mladoturki so tudi že poklicali svoje prijatelje in učitelje iz Nemčije na pomoč. Nemška vlada je dovolila, da vstopi mnogo nemških častnikov, med njimi general von der Goltz, v turško armado, kjer bodo za instruktorje, mnogo turških oficirjev pa stopi v nemško armado v službo.

o Finski deželni zbor. Vse stranke, izvzemši Švedov, so sklenile, da bodo glasovale proti običajni udanostni adresi na carja.

Dnevna kronika.

v Nemška kulturnost najkrasnejše odseva iz tega le dejstva: V Bohosudovnu na Češkem so hišni gospodarji vsem onim češkim rodbinam odpovedali stanovanje, katerih očetje so podpisali prošnjo za ustanovitev češke ljudske šole. Delodajniki so te češke delavce ob enem vrgli na cesto ter jim odpovedali delo. S tem so ti nemški kulturniki hoteli doseči to, da bi bili delavci pri zaslišanju svoj podpis na prošnji preklicali. Manever je pa spodletel. Kljub tej brutalnosti je še toliko delavcev vstrajalo na svoji zahtevi, da bode morala biti ustanovljena češka šola v Bohosudovem. To je požrtvovalnost, to je narodno neomajno rodoljubje, katero stavimo slovenskemu delavstvu in meščanstvu za vzgled.

Ministerske penzije. Zakon določa, da dobi vsak minister ko odstopi 8000 K pokojnine na leto. V zadnjem času pa je prišlo v navado, da vlada vpojojenim ministrom po navadi zviša to zakonito določeno pokojnino, ne da bi bila od parlamenta k temu pooblaščen. O tej in proti tej zlorabi se je nedavno govorilo tudi v proračunskem odseku. O učinkih tega protizakonitega poviševanja ministerskih pokojnin je dejal posl. Renner: „S tem, da je mogoče zakonito določene stalne plače potom milosti povišati, zgubi minister svojo neodvisnost kroni nasproti, ker ga mika, da bi spekuliral na nje milost. Ta potrata državnega denarja najbolj kvari meščanske stranke, ker vzgaja v njih pravi lov na ministerske portfelje. V gotovih strankah se prakticira pravo pravcato izsiljevanje ministerskih penzij po točno določenem turnu“. Kako se to izvršuje v praksi nam kažeta ta dva slučaja. Bivšemu ministru Prášku je bilo 8000 K penzije premalo, zato se mu je zvišala na 16.000 K, Gessmannu pa celo na 24.000 K na leto! Pa naj še kdo reče da se ne splača biti par dni minister! —

o Za Roseggerjeva dva milijona za nemški Schulverein je prva stotina deležev po 2000 K že prekoračena. Stoti delež je uplašal znani pisatelj Ludwig Ganghofer, kar je vzbudilo v celem nemškem narodu neizmerno navdušenje. Predsednik avstrijske gosposke zbornice knez Egon Fürstenberg je uplašal v ta namen kar 12.000 K. Temu vzgledu bodo sledili gotovo vsi oni aristokrati in denarni mogotci, ki si hočejo ohraniti popularnost v nemško-nacionalnih krogih. Boj proti tako močnim in bogatim sovražnikom zahteva od nas skrajnega napetja vseh sil, dela, požrtvovalnosti in zopet neumornega, smotrenega dela in neomajne narodne zvestobe, da se ubranimo tem navalom.

Nemška zahvala Poljakom za njih zvesto zavezanost v parlamentu. Nek udeleženec občenega zbora nemškega Schulvereina opisuje svoje utise. Pod poglavjem „In Galizien“ siplje ta „alpinski Nemec“ vse mogoče psovke na Poljake in Galicijo, o kateri pravi, da je to „dežela, o kateri vsak čitatelj časopisov iz parlamentarnih poročil izve sicer mnogo, pa le malo častnega“. To je posebno interesantno, ako pomislimo, da nam vodja nemško-naprednih strank dr. Sylvester poroča, da mu je predsednik Poljskega kola natančno poročal o njegovih pogajanjih s Slovansko jednoto o dr. Šusteršičevi resoluciji in da ni ničesar storil, ne da bi se bil poprej z njim (Sylvestrom) posvetoval. To smo čitali sicer v

„Polnische Korrespond.“ katero izdaje osebni žurnalist viteza Bilinjskega, pa zdi se nam, da je tudi to „le malo častnega“ za plemenitaško-klerikalno kliko, ki vlada sedaj v Galiciji in vodi poljsko protislovansko politiko v Avstriji.

Dopisi.

Slovenec napaden in opan na postaji v Pragerskem.

Dne 8. t. m. zjutraj pripeljala se je družba štirih Slovencev, med njimi tudi živinski trgovec g. K. J. iz Ptuj na Pragersko, hoteč se peljati s ponočnim brzovlakom v Maribor. Stopili so v registracijo in tam govorili seveda v slovenskem jeziku. Ko je prišel brzovlak iz Trsta proti Dunaju, in so hoteli stopiti v kupe, zavpil je nad enim Slovencev g. A. P. železniški poduradnik Zuneg v Rušah, ki se je že prej peljal iz Ptuj na Pragersko v družbi teh štirih Slovencev in je, ko je slišal slovensko govorjenje, provociral mirno slovensko družbo: „Das ist der drüne Lausub“. Živinski trgovec g. J. je stopil na to k Zunegu, ki se je nahajal v družbi nekega železniškega uradnika na Pragerskem, ki dotični dan ni bil v službi in ga vprašal, zakaj psuje mirne ljudi. Na to pa je začel vpiti ta uradnik, katerega ime še se bode zvedelo nad g. K. in klicati železniške delavce, g. J. je vstopil v kupe in se vanj zaprl. Železniški delavci pa s sosilo odprli kupe, prišli g. J., gavrili iz voza in ga pretepali. G. J. je zahteval v postajniški pisarni, da se ga pusti naprej peljati, pokazal legitimacijo in vozni list. Delavci, m. d. njimi pa posebno neki drugi uradnik, ki dotično noč tudi ni bil v službi in katerega ime se bode seveda še zvedelo, pa so kričali: „Schweigen sie, Lausub!“ in ga ves čas suvali in pretepavali. Naposled ga je dotični uradnik prejel, ga vrgel v drugo sobo, zaprl vrata in ga neusmiljeno pretepaval. Naposled ga je sunil z nogo, da je padel in med padcem ubil okno. Med tem dogodkom je bil v tej sobi navzoč železniški uradnik, ki je to noč službo opravljal. Uradnik je na kričanje g. J. izpustil in se kmalo spet vrnil s 6 možmi, katerim je rekel: „Da ist er, bindet ihm Hände und Füße zusammen, schmeisst ihn in den Keller, dort kann er schreien, wie viel er will“. Delavci so na to g. J. prijeli za roke in noge, ga vlekli v zadnjo sobo, ki je bila popolnoma temna, ga vrgli na tla, mu zvezali roke na hrbu in so ga ves čas suvali in tepli. Naposled je le prišel uradnik, ki je bil dotično noč v službi pri brzovozu in zakričal delavcem, da naj izpustijo g. J., ker vendar ničesar ni storil. Ko so delavci g. J. izpustili, je ta zapazil, da mu je zmanjkala denarnica v kateri je imel 4300 K. Ko je je začel vpraševati, „kje je moj denar“, so se vsi delavci iz sobe izgubili. Ko se je čez nekaj časa vrnil uradnik, ki je naročil delavcem zvezati g. J., z nekim svojim tovarišem in dvema delavcema, in je g. J. povpraševal po svojem denarju, so se mu ti samo zaničljivo smejali. G. J. so uradniki naposled ovadili radi škode, katere se je takrat zgodila, ko ga je uradnik, ki je g. J. najprvo tepel, vrgel v okno in v brzovozni aparat, orožništvo, ki so g. J. kot kakšnega hudodelca zvezanega z vrvjo, kakor so ga prej zvezali delavci, odpeljali na orožniško postajo. G. J. je dobil zelo občutne telesne poškodbe. Omeniti še se mora, da so tudi ostale tri Slovence vrgli iz kupeja in da službojoči uradnik tudi tem ni pustil odpeljati se z brzovlakom v Maribor, in je na njihovo zahtevanje po pritožni knjigi, odgovoril: „Für sie haben wir kein Beschwerdebuch.“ Morali so torej ob 5. uri zjutraj iti peš nazaj v Ptuj. Pustili jih tudi niso z g. J. v postojniško pisarno, da bi ta ne imel priči in da so lahko po svoji divjaški naravi izlili nad njim svoj bestialen srd. Vendar ima g. J. priče za vse te dogodke in je zadeva že ovadena državnemu pravdnistvu v Mariboru, kakor tudi primerna pritožba na direk-cijo južne železnice na Dunaju, ki bo menda vendar enkrat ukrenila potrebno, da se vsaj taki dogodki, ki bi po mnenju evropskega človeka bili mogoči le kje na Turškem, ne bodo več vršili na postajah Južne železnice.

Štajerske novice.

d Najnovejši justični škandal. Pod tem naslovom je priobčil „Sl. N.“ uvodnik, v katerem se poroča, da ces. kr. višje deželno sodišče v Gradcu ni dopustilo absolv. pravniku G. P. k sodni pripravljalni praksi z utemeljitvijo, da je za okoliš graškega nad sodišča ustanovljeno število kandidatov za sodno službo že doseženo. Ker pa za to utemeljitev ni zakonite podlage, upa člankar, da bode pravosodno ministerstvo na pritožbo to nezakonito odločbo razveljavilo, posebno ker nima nobenega družega namena kakor jednega slovenskega pravnikarja na ljubo kakemu nevednemu nemškutarskemu kurzovcu iz sodne službe izstisniti. Brez energičnega pritiska seveda pri Hohenburgerju ne bo šlo.

d Bayer na mesto Wurmserja? „Sl. Nar.“ ve poročati, da hoče pravosodni minister prestaviti predsednika okrožne sodnije v Celju dr. svetnika Wurmserja in postaviti na njegovo mesto protestantskega nemškega nacionalca dr. Bayerja, sedaj drž. pravdnika v Celju. Taka sprememba bi vzbudila v slov. polit. krogih odločen odpor.

d Postopanje marnberškega sodišča s slovenskim učiteljem Hrenom, katerega je obširno popisal „Narodni Dnevnik“ v št. 129 (minulo sredo), je porabil g. drž. poslanec Pišek za interpelacijo na pravosodno ministerstvo.

d Pri Sv. Ani v Halozah, ki je podružnica Sv. Barbare, se vrše zadnji čas shodi in druge klerikalne prireditve. Napovedan je za Petrovo nekaj mladeniški shod. Vprašal bo marsikdo, zakaj pa se vse to ne priredi pri fari, pri Sv. Barbari? Odgovor je ta: pri Sv. Ani je postavil g. župnik čedno novo hišo in v tisti hiši je gostilna. . . Dalje pa si zračunaj vsak sam. Da, da, vera in — žep — to dvoje je neločljivo!

d Iz Šoštanjja se nam piše: Hans (pl.) Woschnagg je torej naš deželni poslanec. Razni listi so ga krstili za renegata, očitali so mu narodno izdajstvo, in to ne zastoj! Čiste nemške krvi ne more biti, saj sta bila vendar on in njegov oče rojena Slovenca. Kdor ne verjame, naj pride čitat občinskih zapisnikov. Vsak Šoštanjčan mu lahko pove, kako navdušen Slovenec je bil njegov oče pred okroglo 26. leti. Mogoče je bilo vzrok temu to, ker mu takrat nemškutarska občina ni pustila zidati jeza; toda res je, da je takratni Mihelnov Muki bil navdušen sokol in da je takrat s svojim sorodnikom Ivanom šel ustanavljat k „Basisu“ „Šaleške čitalnice“. Saj se njegovo ime v knjigah te čitalnice vidi debelo vpisano, ni pa tam nobenega križa, ki bi kazal, da je ta član umrl. Radovedni smo, kaj misli častivredno „nemško društvo“, katerega je ta sedanjí poslanec tako lepo nabrisal. . . Sicer pa — tiče vsi ti ljudje pod jednim klobukom in dokazovanje nemštva je le gola, za ostali nemški svet preračunana komedija.

d Židje — domačini v Šoštanju. Pri zadnji seji občinskega odbora v Šoštanju so dali domovinsko pravico francoskemu židu Schmolu in madžarskemu židu Devčiču pl. Sigwardsteinnu. G. deželni poslanec (pl.) Woschnagg je v zadnjem volilnem boju vžival odlične simpatije graških častniških židov; da bi mu ne bilo dolg čas po tisti častni tovaršiji, je dal napraviti nova dva židovska „purgarja“ v Šoštanju. Utile cum dulci: žida sta najbrž tudi volilca. . .

d Bojkot v Ptujju. Minulo sredo je obč. odbornik Plachki v Ptujju stavil predlog, naj se v bodoče oddajajo

meštni tesarski prostori samo nemškim tesarskim mojstrom. Ptujski Nemci hočejo imeti torej na vsak način bojkot; Plachki je samo pozabil, da je to zelo dvorezno orožje!

d Nemški sodniki na slovenski zemlji. Zanimivo in ginljivo je bilo gledati, kako se je šoštanski okrajni sodnik dr. Stepischnegg na Telovo zvečer s palico v roki na kolodvoru poslavljajal od „dragih nemških gostov“, ki so prišli izzivat šoštanskih Slovencev. „Heil Schönstein“, „heil deutsch-Schönstein“ je vpil z mlečnozobimi pisači in otroci. Kaj so si pač mislili Slovenci domačini, ko so ga gledali? Ali bi ne bilo bolje za g. Stepischneggga, da bi študiral svoje razsodbe? Saj se še spominja tiste o kravi? — Lepe čase imamo zares na Sp. Štajerskem: nemški sodniki Stepischneggove vrste nam delijo na naših tleh pri sodnijah pravico!

Za progo Celje—Sp. Dravograd c. kr. državne železnice eksistira **poseben** vozni red. Tega pa ne najdeš na celjskem kolodvoru nikjer! Zakaj ne? Zato — ker je dvojezičen!! Rajši nič, kot pa kaj dvojezičnega, ker to škoduje nemškemu značaju Celja. Na slabih nogah mora že biti celjsko nemštvo, da se boji dvojezičnih vozni redov in napisov! Ali pa se menda zato tako boji, ker bi razni tschitschi in schützi raje slovenske tiskovine brali, ker so pisane v njihovem materinskem jeziku, pa ne v njim nerazumljivem „svetovnem“ nemškem jeziku! Heil Cilli!

d „Lotto kollektur“ je pristno nemški napis celjskega loterijskega urada. Ravnotako je nemško vse, kar je napisano ali obešeno na vratih in v uradu samem. Od daleč ti že bližji Triest, Graz, Wien itd. Ja za Boga, kdo pa vendar — žalibog — največ zahaja v loterijo, če ne slovenski okoličani? Ali nimamo pravice zahtevati, da govori vsaj takrat z nami slovenski, ki ji to prinese dobiček? Kaj smo res samo zato na svetu, da nosimo državi denar? Najodločnejše zahtevamo, da se takoj vsi nemški napisi in naznanila odstranijo, ter nadomestijo z dvojezičnimi. To zahtevamo posebno sedaj, ko se je loterija preselila v nove prostore!

d Umrl je v Celju včeraj popoldne Andrej Krofi. Bil je 12 let uslužben pri zalogi delniške pivovarne v Celju. Nedavno se je pri Novicerkvi vsled vzdiganja pretežkih pivnih zabojev ponesrečil in je na posledicah umrl. Bil je pri strankah zelo priljubljen. Pogreb se vrši jutri ob 4. uri pop. N. p. v m.!

Učiteljstvu okrajev Celje, Gornji-grad, Šoštanj, Slovenjgradec, Vransko! Pevska vaja za „Zvezin“ koncert, dne 15. avg. letos v Mariboru se vrši v četrtek dne 17. t. m. v Šmartnem na Paki. Vaja se začne zjutraj takoj po dohodu celjskega vlaka in traja do 10. ure. Popoldne se vaja nadaljuje. Ob 10. uri je predavanje profesorja g. Lavtarja o njegovi računski metodi. — Pevke in pevci, prinesite note seboj! Kedor še ni oglašen, dobi note pri vaji. Oglašenim so doposlani po pošti. Pridite vsi zanesljivo in točno! Radi obeda se je oglasiti pri učitelju gosp. Kranjcu v Šmartnem na Paki. Naj nihče ne izostane! Pevska vaja in predavanje se vršita pri vsakem vremenu.

d Poročila se je 14. jun. gspdc. Julica Šribarjeva, hčerka g. Florijana Šribarja, pos. in kov. mojstra v Spod. Hudinji, z g. Jos. Kapušarjem, železn. uradnikom v Št. Petru v Sav. dolini. Bilo srečno! — Na gostiji je nabral 5letni bratec nevestin Janček za narodni sklad K 5 in za Ciril-Metodovo družbo K 4. Prisrčna hvala mlademu narodnjaku!

d Imenovanje. Pravosodni minister je povišal g. Mih. Cizla, učitelja na moški kaznilnici v Gradcu, ad personam v 10. pl. razred.

d V Gornjegrajsko kočjo na Menini je nekdo ulomil. Vzel ni ničesar. Pač pa so oboje vrata — odspodaj in v podstrešje — poškodovana bila. Sedaj je zopet vse v redu. Izletnikom priporočamo iti na Menino. Rododendron se je začel razcvitati. Jedila in pijačo je seboj nesti, ker v koči ni provijanta.

d „Frischaufov dom“ na Okrešlju se za letošnjo sezono otvori 28. t. m. Od tega dne bo v tej planinski stavbi oskrbnik do jeseni. Zima ni Frischaufovemu domu ničesar škodovala. Sedaj se lahko pride na Okrešelj, torej turisti na noge!

d V Gornjem gradu je pobegnil iz ječe neki cigan. Ko so se jetniki sprehajali po vrtu, je smuknil čez visok plot in izginil. Dosedaj ga niso še zasačili.

Od Sv. Jakoba v Slov. gor. V nedeljo, dne 13. t. m. pop. ob 5. uri je pobila pol ure trajajoča toča vinograde in polje v občinah Slatinek, Flekušak, Vukovski in deloma Jareninski dol. Še drugi dan je ležalo toliko toče po tleh, da bi jo lahko naložil na vozove. Istočasna ploha je napravila tudi mnogo škode na travnikih in poljih.

d Okrajna posojilnica v Ljutomeru je vsled sklepa obč. zbora izstopila iz celjske Zadržne Zveze.

d Toča je minulo soboto zvečer napravila precej škode tudi okrog Sv. Križa na Mariboru.

d Požar. V Brezuli pod Račami je ogenj 12. t. m. zvečer uničil 3 posestnikom hišna in gospodarska splotja. Ker je bilo vse s slamo krito, se ni dalo veliko rešiti. Ognjegasci so le zabranili razširjenje požarja. Zažgal je baje sedemletni deček.

d Svinja obgrizla otroka. Pri posestniku po dom. Aleksu v Remšniku je prišla svinja skozi odprta vrata v sobo in tako zgrizla enoletnega sinčka na glavi, rokah in nogah, da je umrl.

d Šestdesetletnica obhaja 27. junija predstojnik graške vseučiliške knjižnice dr. Schlossar. Znan je po svojih zgodovinskih in slovstveno-zgodovinskih spisih.

d Toča je v soboto zvečer hudo pobila okrog Passaila in Semriacha nad Gradcem.

Kranjske novice.

d Obstreli se je v nedeljo v Litiji davčni praktikant I. Badiura. Prišel je v neko hišo na obisk in snel iz stene samokres, čeravno mu je domača hči povedala, da je nabit. Samokres se je sprožil in krogla mu je obtičala v prsih. Prepeljali so ga v bolnišnico.

d Samonemške ulične napise nameravajo nabiti ljubljanski Nemci na svojih hišah poleg magistratnih samoslovenskih. Tako pozivajo nemške hišne posestnike „Deutsche Stimmen.“

d Iz finančne službe. Premeščeni so: Davčni praktikant Ciril Pezdich iz Kranjske gore v Kamnik, davčni asistent R. Delhunja od davčne uprave v Ljubljani k davčnemu uradu za ljubljansko okolico, davčni praktikant S. Ribnikar od davčnega urada za ljubljansko okolico k okrajnemu glavarstvu v Kočevje, davčni sluga M. Pipa z Brda v Litijo. Imenovan je za evidenčnega geometra I. razreda I. Pirc v Ribnici in za evid. geometra II. razreda A. Bojec v Litiji. Iz zveze kranjskega fin. ravnateljstva je odšel evid. geometer I. razreda Fr. Witschl, vstopil pa je davčni oficijal H. Peternel.

d Obesil se je 12. junija v vasi Gmajna na Črnučah pred vrati svoje ljubice tesarski vajenec 23 letni Jernej Juvan, pristojen v Črnuče. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Koroške novice.

d Javna varnost v Celovcu. V noči od nedelje na ponedeljek so neznan storilec v Vetrinjski ulici s kamenjem, kakor pest debelim, pobili na nekaterih hišah šipe. Bila je tudi nevarnost za prebivalce, ker je kamenje v nekih slučajih priletelo do srede sobe. In ta celovška policija, ki niti doma ne more vzdržati miru, ga je hodila lani vzdrževati v Ptuj!

Po svetu.

d Velik požar na petrogradskem kolodvoru. Tovorni kolodvor Nikolajeve železnice v Petrogradu je velikanski požar popolnoma uničil. Baje so zažgali, da bi prikriili razna poneverjenja.

Primorske novice.

d Izid tržaških deželnozborskih volitev. V okolici so v II. razredu zmagali slovenski kandidati z velikimi večinami. Izvoljeniso v I. volilnem okraju Anton Miklavc z 1086 glasovi, dočim sta dobila soc. dem. Končnik 324 in ita. nac. Moretti le 89 glasov, v II. vol. okraju Alojz Biecker z 1157 glasovi, na soc. dem. Milosta je odpadlo 510 in na ita. nac. Cimadorija 110 glasov, v III. vol. okraju Št. Ferluga z 1753 in dr. Pertot z 1730 glasovi, v manjšini so ostali socialista Kopač s 515 in Pittoni s 516 in ita. nac. Ferluga z 154 in Kumar s 191 glasovi. V IV. mestnem volilnem razredu pa pride v vseh okrajih do ožjih volitev. V polovici volilnih okrajev so prišli slovenski kandidati v ožje volitev v drugih je konečni izid odvisen od slovenskih glasov. V I. vol. okraju je dobil Slovenec dr. Slavik 247, soc. dem. Spazzal 389 in ita. nac. dr. Cosulich 519 glasov; potrebna je torej ožja volitev med Spazzalom in dr. Cosulichem. V II. vol. okraju je odpadlo na Slovenca Hervatina 103 in Marinkovića 102 na socialista Chiussi 683 in Doff-Sotta 665 na ita. nac. Ferrazzutija 814 in Trorerja 805 glasov; potrebna je ožja volitev med socialista in ita. nac. V III. vol. okraju sta dosegla slov. kandidata dr. Gregorin 520 in Mladovan 495, socialista Novak 492 in Perez 504 in ita. nac. Baldini 651 in dr. Mrach 686 glasov, pride do ožje volitve med slov. kandidatom dr. Gregorinom in socialistom Perezom ter ita. nac. V IV. vol. okraju so dobili slov. kand. Kravos 744, Muha 748 in dr. Rybač 788, socialisti Colobig 683, Gerin 688 in Kermolj 636 in ita. nac. dr. Ara 1125, Bratos 1133 in Gerbetz 1086 glasov. Torej ožja volitev med Slovenci in ita. nac. V V. vol. okraju so zjediniili slov. kandidati nase Cotič 610, Gregorčič 616, Kolb 608 in dr. Wilfan 616 glasov, dočim so dobili socialisti Blasizza 1455, Calligaris 1419, dr. Senigaglia 1474 in Simonetta 1447 in ita. nac. Amaranto 1881, Banelli 2001, dr. D'Osma 1909 in Pulz 1851 glasov. Pride do ožje volitve med socialisti in ita. nac. V VI. vol. okraju so dobili Slovenci Bolonič 939, Mandič 949, Može 939 in Živic 937, socialisti Cerniutz 1782, Paulich 1782, Pittoni 1816 in dr. Puecher 1783 ter it. nac. Demarchi 803, Marchig 794, Masutti 809 in Snidersich 790 glasov. Merili se bodo torej v ožjih volitvah Slovenci s socialisti. To je zelo časten uspeh za tržaške Slovence. Slovenska stranka je dobila v okolici okroglo 4000

glasov, v mestu pa okoli 3200, skupaj 7200 glasov; dosegla je torej največglasovizmed vseh drugih strank, kajti socialisti (med katere je treba všteti tudi slov. socialiste) so dobili pri nedeljskih volitvah skupno komaj 6800 in ital. nac. le 6100 glasov. Mazzinijanci so popolnoma pogoreli, ravno tako je izpadla nemška števena kandidatura zelo klaverno. Volitev se je vkljub volilni obveznosti udeležilo komaj 70% vseh vpisanih volilcev. Slovenci so sprejeli končni izid z nepopisno navdušenostjo. Animiranost je trajala do poznih večernih ur. Tržaškimi Slovincem je na tem krasnem uspehu le častitati. Za jutrišnje ožje volitve so sklenili Slovenci, da v okrajih, kjer ne pridejo sami v ožjo volitev, glasujejo za socialistične kandidate proti ital. nac. Socialisti še niso sklenili nič definitivnega.

v Pri nedeljskih volitvah (v tržaški deželni zbor so dobili v mestu samem Slovenci 3223, socialisti 5554 in ital. nac. 5962 glasov in bi torej po proporcionalnem volilnem sistemu dobili najmanj 3 mandate od 16, ki so bili v teh volitvah za oddati.

v Volitve v novi goriški deželni zbor se vrše najbrž meseca avgusta ali septembra.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Jutrišnje ožje volitve v Trstu.

z Trst, 15. jun. (Brz. „Nar. Dn.“) Kakor smo zvedeli, je sklenila socialno demokratska stranka, da ne sklene kompromisa z nobeno izmed strank, ki pridejo pri jutrišnjih ožjih volitvah v pošte. Tako bota najbrž tudi napravili laška liberalna in slovenska stranka, vsled česar je pričakovati, da se bodo stranke podpirale pod danimi pogoji samo v posameznih slučajih, kakor pač zahtevajo politično strankarski interesi in kakor so stranke udeležene pri ožjih volitvah.

Nov predsednik avstrijskih pomorskih oblasti.

z Dunaj, 15. jun. (Brz. „Nar. D.“) Cesar je imenoval vodjo pomorske oblasti v trgovinskem ministerstvu ministrskega svetnika Antona Delles za predsednika pomorske oblasti. V dunajskih krogih smatrajo Dellesa za Slovenca.

Ogrska ministerska kriza.

z Budimpešta, 15. junija. (Brz. „N. Dn.“) Konferenca, ki se je vršila včeraj popoldan v Kossuthovem stanovanju, je večjega pomena, kakor se je prvotno mislilo. V političnih krogih, posebno v stranki 48 nikov, se splošno priznava, da postajajo difference, ki so se pojavile med Kossuthom in ministri, ki pripadajo stranki 67 nikov, zmiraj večje in da stoji naučni minister grof Apponyi na strani ministerskega predsednika Wekerla. Wekerle in grof Andrassy imata solidarnostno mnenje o sklepu izvrševalnega odbora stranke 48 nikov, katero je sprejel tudi grof Apponyi.

Nemiri v vijaletu Adana.

z Carigrad, 15. jun. (Brz. „N. D.“) Kakor poroča uradni list, je sedaj v vijaletu Adana popolnoma mirno. Do sedaj so radi nemirov zaprli 412 mohamedancev in 124 nemohamedancev.

Kretsko vprašanje.

o Pariz, 15. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) „Temps“ ve poročati o dosedaj tajnih pogajanjih med Turčijo in Grško radi Krete. Grška bi baje bila pripravljena plačati Turčiji 15 milijonov, če ji odstopi Kreto, a Turčija zahteva 35 milijonov.

K sestanku nemškega cesarja z ruskim carjem.

o Wildpark (pri Berlinu), 15. jun. (Brz. Nar. Dn.) Cesar Viljem je danes jutraj odpotoval v Gdansk.

Profesor Alfani o potresu na južnem Francoskem.

o Rim, 15. junija. (Brz. N. Dn.) Znani ravnatelj rimskega seismografičnega zavoda profesor Alfani se je izjavil, da moramo biti pripravljeni na južnem Francoskem na nadaljne potresne sunke, ki bodo dosedanje daleč prekašali.

Različne vesti.

o Opava, 15. junija. (Brz. N. Dn.) Sinoči opolnoči je izbruhnil v tukajšnjem mestnem gledališču velik ogenj. Vse mestne požarne brambe in garnizija so ga z največjim naporom komaj omejile in obranile sosedna poslopja. Vzrok še ni znan.

o Opava, 15. junija. (Brz. Nar. D.) Kolikor se je po dosedanjih preiskavah moglo dognati, je ogenj izbruhnil na 3. galeriji, kjer so te dni in še sinoči delavci nekaj pop. avljali, vsled kake nepazljivosti. Gledališče je last občine in je zavarovano. Vsled te nesreče je letošnja gledališka sezona onemogočena.

o Praga, 15. junija. (Brz. N. Dn.) Včeraj je po celem južnem in zhodnem Češkem razsajala huda nevihta s točo. Vsa setev je uničena.

o Moravska Ostrava, 15. junija. (Brz. N. D.) Vsled hudih nalivov po južni Šleziji sta izstopili reki Ostravica in Lucina. Vsa polja med Moravsko Ostravo in Zarubekom so poplavljeni. Ves promet je ustavljen. Tudi nižji deli mesta Oderfurt so pod vodo.

o Berlin, 15. junija. (Brz. N. D.) „Voss. Ztg.“ poroča iz Petrograda, da so danes vsi vozniki in sprevodniki cestne železnice stopili v stavko in sicer vsled spremembe obratnega reda. Danes je vzdrževalo promet le malo vozov, ki jih vodijo inženirji.

o Petrograd, 15. jun. (Brz. N. D.) Število obolevnosti na koleri je že doseglo 65 slučajev.

Iz sodne dvorane.

Maribor, 14. junija.

z Mlada hudodelca. (Okrožno sodišče.) Pred porotnim sodiščem se imata zagovarjati 17 letni steklarski pomočnik Ludvik Krajšek iz Loke pri Zidanem mostu in 15 letni steklarski učenec Alojz Zebe iz Maribora radi hudodelstva tatvine. Obtožena sta bila za poslena pri steklarnarju Wagrاندlu v Mariboru. V času od oktobra 1908 do aprila 1909 so gospej Wagrاندl večkrat zmanjkale manjše vsote denarja in ko je 15. aprila zopet videla, da ji manjka 130 kron, je stvar naznanila policiji. Preiskava je takoj vrgla sum na Krajška in Zebeja, ker sta precej potratno živela in res sta tudi kmalu priznala tatvino. Obtožena priznata, da sta skupno gospe polagoma ukradla 682 K, razun tega Krajšek, da je izmaknil svojemu gospodarju stekla za 11'64 K in Zebe, da je potem, ko je že Krajšek odšel od Wagrاندla, sam ukradel gospej enkrat 30 in nazadnje 130 K. Porotniki so potrdili vprašanje glede tatvine in vprašanje glede goljufije v znesku nad 600 K, nakar je sodni dvor obsodil vsakega obtoženca na 10 mesecev težke ječe.

Društvene vesti.

v Čitalnica v Rajhenburgu priredi v nedeljo dne 20. junija v dvorani pri Unschuldu gledališko predstavo „V Ljubljano jo dajmo“, veseloigro v 3 dejanjih. Začetek točno ob 6. uri pop. Vstopnina: sedeži 60 vin, stojišča 40 v. Šoloobveznim otrokom je vstop prepovedan. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Domačini in sosedji — prosimo obilne udeležbe!

v Akad. društvo slov. veterinarjev na Dunaju ima II. redni občni zbor 16. junija t. l. ob 8. uri zvečer v Protivinerbierhalle, III. okraj na oglu Strohg. in Rechte Bahng. z običajnim vspešdom. Slovanski gostje dobrodošli!

Tržne cene.

14. junija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32'25 za december 31'25, za marc 31'50, za maj 31'50. Tendencia mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 24'15, nova kampanja K 22'85. Tendencia mirna. — Vreme: lepo.

Budimpešta, 14. junija. Pšenica za oktober K 13'43, pšenica za april K 13'80, rž za oktober K 10'34, oves za oktober K 7'72, koruza za julij K 7'80, koruza za avgust K 7'97, ogrščica za avgust K 14'60. Premet neznan.

Budimpešta, 14. junija. Svinja: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 143 do 145 vin., mlade, srednje 145 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 27.717 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 159.—, namizna slanina 142.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 14. junija:

Na tukajšnjem trgu je promet skoraj popolnoma miroval. Tendencia za pšenico v toliko slabša, da bi se lahko dobila za 5 do 10 vin. cenejše. Kuruza je bila za 5 vin. cenejša, dočim je ječmen vzdržal polne včerajšnje cene in oves celo dosegel zboljšanje cen za 5 vin.

Posli

hlapec, dekla, učenec oziroma učenka, s primerno izobrazbo, pridni in poštenu, dobe službo pri Jos. Stokavniku, trgovcu v Dolu pri Hrastniku.

Kontorist

se sprejme takoj v tovarni za železnino. Mesečna plača 80 K, prosto stanovanje, kurjava in luč. — Ponudbe na upravnishstvo „Narodnega Dnevnika“ v Celju. 290 4-1

Popolnoma zastonj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospe in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrirani cenik.

Pišite takoj na trdiko ur: 285 26-8

Hinko Weiss

Dunaj 99, poštni predal.

Vinska soda

približno 15 in 40 hl in nekaj dobrih štrtinjekov kupi

J. Vrečko na Bizeljskem.

Istotam se sprejme za mešano trgovino učenec.

Zaradi bolezni prodaja se dobro idoč

hotel, restavrant in kavarna.

Pogoje in pojasnila daje A. B. poste restante, Ljubljana.

292 3-1

Priporočam se!

ANTON ŠARC

= v Ljubljani =

sv. Petra cesta šte. 8

pri nakupu platna, prtov, prtičev itd., bombaževinastega blaga, švicarskih vezil.

Opreme za neveste

perilo za gospe in gospode se izdeluje doma in po meri. Cene nizke. Blago dobro.

Pralnica in svetilnikalnica v Kolodvorskih ulicah 8.

SUKNA

in modno blago

:: za obleke ::

priporočam firma

Rarel Rocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Tvoriške cene. Vzorec franco.

112 50-46

Prva južnoštaj. vinarska zadruga

v Celju

ima v zalogi izvrstna spodnještajerska vina vseh vrst po zmernih cenah. — Vzorcji so na razpolago.

Klet se nahaja

v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.